

Nro. 42.

A FELS. R. TSASZARNAK ÉS A KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

*Költ Bétsben Pénteken Novembernek 21-ik napján,
1799-ik esztendőben.*

Hadi Történetek.

*Mélas Cs. K. fő vezérnek azon rövid hadi
relatiojáról, a' mellyet ma egy hete a' Fels. ud-
vari hadi Cancellaria egy különös tudósításban
ki adatott, és a' mellyet a' közelebb múlt postta
napon mi is közlöttünk Erd. Olvasoinkal, újabb,
hosszabb, és környülállasosabb jelentést küldött
azon hadi Tanátsnak a' Würtemberg dragonyos
Regementnek kurir fővel ide jött Kapitánnya,
Baró Rajzler által, azon reánk nézve Szerentsés
ki menetelü tsatáról, a' melly e' folyó hólnapnak 4.
és 5-ik napjain, Pedemontiumnak Stura nevü folyó*

vize mellett történt. Erről ekként ír a' nevezett fő vezér:

Azon szerentséssen végzett hadi próba tétel után, a' melly *Mondovii* positionkat el foglalni akart, *Lemoine* Fr. Generalis osztály seregének egy része ellen tétetődött, számos seregekkel meg erőltette az ellenség *Madonna del Olmo* környékén fekvő táborát, és *Centale's Ronchi* mellett vigyázatra ki állított seregeinket *October 29-ikén* hátrább nyomván, a' *Stura* vizének bal partyán *Morozzoig* nyomult előre. Nem engedte ugyan *Nobili* Cs. K. Generál az ellenséget tovább nyomni: mindazáltal minden nap több több seregekkel öregbitvén az ellenség maga hadi erjét, nemcsak a' *Stura* vize bal partyának, hanem azon környékeknek birtokában is meg maradni igyekezett; a' mellyebb további hadi operatioit előmenetelelthették volna. Arra való nézve, *October 30-ik* napján még több truppokat vitt *Morozzo* és *Centale* alá, a' mélyek között; két Fr. lovas regiment állott már a' *Stura* vizének bal partyán.

Illyetén kúrnyúlállások közt, változhatatlánul el végzette azt magában *Mélas* fő vezérünk, hogy *October* utolsó napján minden pontban meg támadja, 's el foglalt postyaiból ki verje az ellenséget. De nem is késleltette fél tételének elfelejtését sokáig, hanem mingyárt *October 30-ikát* követett éjel, az ellenség szeme láttára két hajó hidat épített a' *Stura* vizén; az egyiket *Castelletto*, a' másikat pedig *Montenera* mellett, a' mellyeken az ellenség meg támadására eleve ki rendeltetett két osztály seregek, az ellenséges artilleriának izüntelen való tűz lesei közt is által mentenek, *Ott* F. M. L. divisioja *Montenera*, az *Elsnitz* F. M. Lajtinanté pedig *Castelletto* mellett, 's minelyt az ellenség eleibe érkeztek, min-

gyáft meg támadták azt, 's nem gondolván a' lövőkön lévő Fr. ártilleriának öldöklő tözével a' Cs. K. gyalogság, le üzte őket azokról; a' lovasfág pedig, jó alkalmatosságot kapván az ellenség rendjei közzé való bé vágásta; egészlen meg futamtatta, a' melly után *Ott F. M. L. Centaleig. Elsnitz F. M. L. Cuñeóig, Sommariva* General pedig, a' ki a' reá bizatott Colonnéval *Morozzó* meg vételére rendeltetett, semmi akadályt nem találván a' nevezett helységnél; egész *Granaig* előbre nyomúttak.

Azonban úgy láttzott; mintha az első futása után meg pihent ellenség, *Centale* mellett meg akarta volna előbre nyomútt győzedelmes seregeinket elő meneteleiben akadályoztatni; mindazáltal mihelyt az *Ott és Elsnitz* Generálisok osztály seregeinek egyesüléseket látta volna; mindjárt onnan is el lódútt, 's által futott a' *Maira* vizén; a' melly mellett a' mi tsatázott truppjaink ülve gyűlvén magokat estig ki pihenték; hanem akkor ismét a' *Stura* jobb partyára marsíróztak, 's a' *Maglian di Sopra* környékén lávó tanyájokban le telepedtek. — E' napon igen sokan hülloittak el, és estek sebbe a' Francziák közzül; e' mellett 3 ágyút 's 800 embert fogtak el közzülök győzedelmes vitézeink. — Részünkről 400 meg holtakra és meg sebesítettekre ment a' vesztés. — A' sebbe estek közt 10 fő tisztek is tállattak.

A' Cs. K. seregek *October 31-ikétől* fogva, *November 3-ik* napjáig a' nevezett tanyájokban maradtak; mindazáltal még sem akartak a' Francziák előbbi planumoktól el állani; és nagy bizodalommal voltak az éránt, hogy a' mit *October utolsó* napján el vesztettek; *November első* napjain bizonyossan vissza fogják nyerni; 's feltett széllyöket is el érne; a' mellyre mind az e-

leségnek szüksége, mind más fok vilzontagságok által kényszerítették, és hogy a' Piemonti herczegségben magoknak állandó tanyát, és ármádiájoknak tsendes téli kvártélyt szerezhessenek, mindent készek voltak meg próbálni.

Mind ezeknek eszközlésekre kiváltképen azon iparkodtak, hogy a' Grenier Fr. General osztály serege a' *Stura* folyó viz bal partját előre nyomúlhasson, *Savigliánót* el foglalhassa, a' *Duhamas* Generalis vezérlése alatt a' *Cenis* hegyén keresztül menő segítő sereggel magát ölvve kaptsohassa, és a' *Turin* felé vivő Ország úton való előbre nyomulása által, egy részről a' nevezett várostól, más részről a' *Braa* mellett lévő magazinumoktól a' Cs. K. hadi népet el szakasztkassák; a' *Victor* General osztály serege a' *Stura* folyóvizének két partyain *Foffano*; a' *Lemoine* General divisiója *Carru* és *Bene* nevű helységeken keresztül *Cherasco* eleibe menni, a' *Kray* Cs. K. hadi Tárnokmester ellenébe állott *St. Cyr* Fr. Generalis pedig magát a' több Fr. seregekkel ölvve kaptsolni, 's minden erejét arra fordítani parantsoltattak, hogy a' Cs. Kir. ármadia tökéletessen körül vétetteffen. — Az ellenségnek ezen veszedelmes planuma az által is elegendőképen ki nyilatkoztatva lévén, hogy *November 3-ikán* a' *Stura* folyó viznek bal partján állott Cs. K. vigyázó seregeket meg támadta, *Genoldig* előre nyomúlt 's *Carrut* el foglalta; szükségesnek iltilte *Mélas* fő vezér, hogy az egész Cs. K. ármadia az ellenségnek bal szárnyát meg támadja, a' melly fel tett tzélnak el érése végett a' *Mondovi* erősség az ellenségnek által engedtetett, az ott volt katona őrizet *Cherascoba* által tétetett, és a' *Stura* folyó viznek jobb partya el hagyattatott.

November 3-ikán oda hagyván hadi seregeink *Maglian* mellett lévő tanyáját, *Foffano* és *Maren-*

ne mellett telepedett le. E' napon marfiroztak bé a' Francziák *Saviglianóba*, *Fossano* külfő várasaiba, és *Bennebe*, fel kérték a' *Fossanói* erősféget, és egynéhány haubitzákat bé is hánytak oda. Az illy környütállások közt szükségesnek tartotta *Diélas* fő vezérünk a' Francia seregeket November 4 ikén meg támadni, és a' Turinba vivő Ország útnak bátorságos lenn tartása végett, *Lattermann* Generalt, 6 granatiros batallionnal, *Carmagnolából* Raconigibe marfiroztatni.

Ezen fel tett czélnak eszközlésére, a' miképen, a' közelebb múlt poszta napon költ Magy. Kurirnak 643-ik lapján meg jegyzettük, három colonnéra osztatott fel a' Cs. Kir. armádia, melylyeknek kormánya *Ott*, *Mitrofszky* és *Gottesheim* Cs. K. Generalisokra bizattatott, a' kik November 4 ik napján viradtákor, a' nékik adatott parantsolat szerént, egyfzerre meg támadták az ellenséget, és noha egynéhány órákig ki nem mozdithatták azt álló helyéből: mindazáltal végtérezurzarvarba hozták őket bátor gyalogságunk, és ártillériánknak heves tüze, el foglalták *Saviglianót*, 's egézfzen a' *Maira* vizéig üttek a' futó ellenséget. Azomban még is egy ellenséges osztály sereg jövén ki a' *Pó* vagy *Padua* völgyéből ölvve akarta magát a' *Grener* General colonnéjával kaptsolni, *Saviglianóig* előbre nyomúlt, ki mozdította onnan a' *Perfch* granatiros batallionját, 's a' *Marenne* vivő Ország útjaig ment előbre. Még is mindazáltal semmiképen nem hátráltatott viézt seregeinknek elő menetelek, és semmiben semmi változást nem szenvedett *Mélas* fő vezérnek a' planuma, mivel, minekutanna *Sommariva* Generalis a' *Reisky* gyalog regimentjével és a' *Lobkovicz* lovas seregének 2 escadronjával a' *Savigliano* mellett ölvve gyült ellenség ellen küldetett volna, azt nemtsak az, hogy onnan kiützte, hanem e' mellett 400 emberét is fogságra

ajtette. Azon időben az *Elsnitz* és *Mitrovskzy* Generálisok egyesült osztály seregei is reáütöttek a' *Centale* mellett ismét öszve gyült Francziáságra, és onnan is szerentséssen el üzték őket, és ha a' setét éjjel bé nem következett volna, tovább is folytathatták volna el kezdett győzedelmeket.

De hogy annál több hafznos következései légyenek ezen diadalomnak, és hogy tökéletesen el töröltethessenek az ellenségnek el szélylyedett osztályai, a' következett napra, az az, *November 4-ikére* halasztatott a' Francziáknak további üldöztetések, a' melly végből *Ott F. M. L. Ronchiig* és *Madonna del Olmóig*, *Elsnitz F. M. L. Morozzóig* parantsoltattak marfirozni, és az ellenséget üzni, mellyet a' reservában állott 1500 főből álló ellenség sem akkor, sem *Otto Generálisnak Madonna dell Olmóig*, és *Elsnitz Generálisnak Morozzoig* lett nyomulásokkor észre nem vett, és így midőn mind a' kettő a' *Stura* folyóvizéhez közelgetett volna, azok közül, a' kik a' nevezett vízen az által ellenébe lévő partra által akartak úszni, 400-an abba fúltak, 100 lovas Franczia által ment, a' többi pedig, a' vízbe el temtetett pajtásaiknak szerentsétlenségek által el rettetetvén, fegyvereiket el hányták, 's rabságra adták magokat.

Az ellenségnek e' két napon szenvedett kárra 8000 embernél töbre ment, a' kik közül hogy nagy számmal vesztették légyen élteket, abból világos, hogy 6 óránira rakva volt a' tsata piacz holt testekkel. — Az el fogatott 4000 Francziák közt 180 tisztek, és egynéhány brigada Generálisok is találtattak, és a' következett több napokon is, hol többen, hol kevesebben vitettek bé. E' mellett 5. ágyú, és 2 munitios szekér nyeretetett el tőlök. — A' mi el hullott, meg sebesít-

tetett, és fogságba esett embereinknek 2022 emberre tétetődik a' számok, a' melly Adorian Generalisnak halála által, a' ki az *Elsnitz* F. M. L. colonnájának avantgardáját vezérelte, nagyon fájdanossá lön.

Az el hálottaknak ezek a' neveik: A' most nevezett *Adorian Generalis*; *Obel* Fő Strázsameszer és *Gr. Lázár* Kapitány a' *Gyulay Regiment*-jéből; *Raab* All-Hadnagy, és *Flanderka* Zálzló-tartó a' *Stuárté*ből; *Fridericy* Z.tartó a' *Fürstenberg*-éből; *Krolakovich* Z.tartó az *Alvinczie*ből; és *Julius* *Regement-Adjutans* a' *Kheule*ből.

2. Sebbe következendők estek; *Pothornyay* Kapitány, és *Rogach* F. Hadn. a' *Perfch* granatiros batallionnyától; *Unger* és *Pflugel* kapitányok, *Ehrensteip* A. Hadn. 's *Hermann* Z.tartó a' *Fürstenberg* Rgből; *Gr. Varkovich* A. Hadn. és *Dumaz*, *Müszinger* és *Jorkovich* Z.tartók a' *Sztárai*-éből; *Offner*, *Czebeli* és *Pálzky* Kapitányok, *Einhäuser* F. Hadn. *Hure*, *Zuchar*, *Schneit*, *Paal*, és *Murgics* A. Hadnagyok, *Récsey* 's *Mocsáry* Z.tartók a' *Gyulai*-éből; *Palmano*, *Fekete* és *Habermann* Kapitányok, *Simmelmeyer*, *Santa*, és *Pokorny* F. Hadnagyok, *Herovich* és *Orban*, A. Hadnagyok, 's *Marton* Z.tartó az *Alvinczie*-éből; *Malovecz* és *Reinhard* Kapitányok, *Schuar* és *Eschinger* F. Hadnagyok a' *Kheule*ből; *Manfroni* és *Hauzer* Kapitányok, és *Stephai* F. Hadr. a' *Mitrovizki*-éből; *Schröckinger* Oherster, *Renner*, *Schaller* és *Kofz* F. Hadnagyok, *Kreisz* A. Hadn. *Kofz*, *Steeger*, *Krausz* *Gaszgeb* és *Streitfeld* Z.tartók a' *Hufé*ből; *Ralky* Kap. *Fuhrmann*, *Freytag* és *Zaruba* F. Hadnagyok, *Luketich* és *Barbazetto* A. Hadnagyok a' *Reiski*-éből; *Hoffmann* Kap. a' *Stuárté*ből; *Würth* F. Hadn. a' *Nenni* Granaterossai közzül; *Rencz* Kap. a' *Terzi*-éből; *Ziegler* *Adjutans* a' *Pionierék* közzül; *Braschna* lovas Kap. és *Krulikovich* F.

Hadnagy a' Császár dragonyos Rgből; *Coletti* Kap. és *Ogarelicza A.* Hadn. a' János F. Herczegéből; *Werner* és *Corer A.* Hadn. a' Karaczaiéből; *Makay* és *Herbaczy A.* Hadn. a' Württembergéből; *Sardagna* Kap. és *Limpenz A.* Hadnagy a' Lobkoviczéből; *Zinn* Oberst. *Lewenehr* Kapitány *Hickijok*, *Hahnenbaum*'s *Niederhalt F.* Hadnagyok, és *Branetz A.* Hadnagy a' Lewenehr drag. Rgből.

3. *El fogattattak*: *Schink F.* Hadn. a' Reiski Rg.ből, és *Ottanovich A.* Hadn. a' Schmelzer könnyű batallionjából.

Azon Cs. K. fő hadi tiszteken kívül, a' kiket *Mélas* fő vezér elsőb rövid relatiójában nagyon, meg ditsirt; és ő Cs. Kir. Felsége különös kegyelmességébe is ajánlott, nagyon magasztallya.

a) *Ott F. M. L. Weber* Oberstert a' Stuart Rgből; *Thelen* Obriflajtnantot, *Novack* és *Ottenberg* Majorokat a' Fürstenbergéből, *d'Albeck* és *Herglugs* Kapitányokat a' Stuartéből; *Dworzack* Kap. és *Pavics*, *Münzer*, 's *Herovich* fő Hadnagyokat a' Fürstenbergéből, és *Hohenfeld* Obriflajtnantot egy granatéros batallionnak *Commendansát*. — *Nimbsch* Oberstert, *Provancheres* Obriflajtnantot, *Walterskirchen* Kapitányt, *Efch*, *Gr. Salm* és *Brigido* Hadnagyokat a' Karaczay lovas Rgből; *Henzy* és *Gordon* Kapitányokat a' János fő Herczegéből; kiválképen pedig *Müller F.* Hadnagyot a' maga *Adjutánsát*, *Leutreuter F.* Hadnagyot a' *H. Lichtenstein F. M. L.* *Adjutánsát*, mind kettőt a' Württemberg *Regemantjéből* való derék tiszteket.

b) *Elsnitz F. M. L.* el meri maga részéről mondani, hogy *Groszer* Obriflajtnant és *Gr.*

Harrach Major a' Lobkovitz Rgből; *Mecséry* Fő Strázsamester, és *Herring* F. Hadn. a. G. Q. M. Stabtól; *Beck* Kap. a' Kheul Rgből; *Hirsch* Kap. *Werndel*, és *Hohenhauser* a' Gyulaiéből, és *Roy* Kap. a' Hufféből igen igen ditsiretessen viselték legyen magokat.

c) *Mitrowszky* F. M. L. is nagyon magasztalja a' Reisky Regementjének Commendansát, *Knöpfel* F. Strázsamestert; *Tomassich* Majort, 's *Reinisch* Kap. a' G. Q. M. Stabtól, *Strassoldo* Majort a' Terzy Regből, és *Frank*'s *Raszler* lovas Kapitányokat a' Würtembergéből.

Önnön maga a' fő vezér *Mélas*, a' már mászszor is említetett fő tiszteken kívül, *Prohaska* Oberstert a' G. Q. M. Stabtól; *Schimpf* és *Percel* Majorokat, 's *Würker* fő Pattantjus mestert az artieriától; Gr. *Radeozky* Obriflajtnantot, H. *Sulkowsky*, *Brusch* és Gr. *Torres* Flügel Adjutansokat; maga Adjutansát a' *Kray* Regementjéből való *Lang* Kapitányt; *Hartzer* F. Hadnagyot a' maga Regementjéből, a' kik mind ketten fáradhatatlanul viselték magokat ezen sok bajjal öfve kötött tsatában, felettébb ditsiri.

Francia Respublika.

Bonapart't meg vendéglette a' két törvény-tévő Tanács Nov. 7 ikénn a' győzedelemnek templomában (ennekelötte St. Szulpitzius templomának neveztetett), a' melly igen fényessen fel vólt ékesítettve. A' vendegségben sem affzony személyek, sem nézők nem vóltak. — A' Directorium, a' ministerek, néhány Párisban lévő nevezetesebb Generálisok, a' két Tanácsnak tagjai különös asztalnál ebédeltek, 700 fogásból ál-

lott az ebéd, és még is rövid és csendes volt. A' több környülállásokat el-halgtatván tsak azt emlitjük, hogy a' Champaniai bor forgása közt, az öreg Tanáts előülője a' *Francia Respublikáért*; az ifjabb Tanáts előülője a' *Fr. hadi és hajó se-
regekért*; Bonaparte fő vezér a' *Francia közt
való szoros egyességért*; Moreau Generális a' *Fr.
Respublikának hív szövetségeseiért*; Malsaredo Spa-
nyol Admirális a' *Tengereknek szabadságokért*, s.
a, t.

A' Vendei osztályban nagyon meg szaporodott *Chouansok* még most is sok pufztitást esgyilkolást vísznek végre, kiváltképen azokban a' helységekben, a' mellyek ellenek fegyvert fognak. — *October 28-ik* napján illyetén értelmű rövid levelet küldött egy *Harcourt Henrik* nevű Generálisok, Alsó Normandiában, a' *Caën* városbeli municipalitásnak:

„♦ Királyi és Catholika armádia! Tisztviselők, épen most szándékozom közétek bé menni tüzes kanócokkal, mindnyájan legyetek tsendességben; valaki fegyvert fogand ellenünk, meg nem fogunk néki kegyelmezni.“ s. a. t. Az ellenek küldetett republikánusi vezérek azon iparkodnak, hogy ezen béketelen embereket minden oldalról körül foghassák, 's-egyszerre véget vesznek a' hazafiak közt való háborúnak.

Sem magától *Bonaparte* fő vezértől, (igy panaszkodik a' *Propagateur* nevezetű Parisi közönséges ujság levél), sem úti tarsaisól ki nem lehet tanulni, minémű állapotban hagyattatott légyen *Egyiptomban* a' *Fr.* armádia, holott 30 ezer familia szorgalmatoskodik oda vitetett fiainak bődög vagy bődögtalan sorsáról. — Ez a' szerentsétlen *expeditio 13 linea* hajójába, 400 szék

litó hajójába, 40 ezer emberébe, és 150 millió líverébe került a' Fr. Respublikának.

Közönségesen azzal hízelkednek magoknak a' Párisiak, hogy nem sokára helyre fog a' békeesség Euróópában állítatódni, mellyre minden nemzeteknek ugyan, de kiváltkepen a' Francziáknak igen nagy szükségek vagyos, mivel nekik se pénzek, sem eleségek, sem emberek nints elegendő, és darab időtől fogva, sem a' polgári tisztviselek, sem a' hadi tisztek semmi fizetést nem vettek, 's olly ritkára lett köztök a' pengő pénz, hogy minden kész volna adni, de senki sem szerez venni. — Mivelmost Fr. Országból kell az armadiákat tártani, kéntelen a' fő Kormányzék erőszakosan is pénzt költsönözni.

Batava Respublika.

Brüne Franczia fő vezér, a' múlt Octobernek utolsó napján *Amsterdamba* menvén, igen fényes pompával fogadtatott. Vendégségek, tüzi mefferségek, házaknak éjjeli meg világosítatások, 's több efélek tétetődtek az ő kedveért, és azon 2000 főből álló Fr. sereg, a' melly kétség kívül ott fog őrizetben maradni, nagyon emelte azon pompának fényességét. *November 5-ik* napjára Hágába váratott, a' hová harmad nappal annakelőtte bagazsiája, 's lovai is meg érkeztek. — Az utólsóbbak közt hat ritka szépségű lovaik is vóltak *Brüne* Fr. Generálisnak. — Ez, el hagyani készül a' Hollandiában lévő Fr. armadiát, mellyet addig, a' mig az Anglo Russzus seregek onnan tökéletesen ki költöznének *Gen. Gouvion* fog commandirozni. — *Hágaban* is nagy pompával fogadtatott el *Brüne* Fr. fő vezér, és az ezen Respublika eránt mutatott szolgálatjáert gaz-

dagon meg fog jutalmaztatni, — Ő utánna *Daen-*
dels Belga Generalis is oda ment, — A' *Hagaban*
 eddig volt Fr. minister *Guyot* Párisba vissza hi-
 vatván, segédje *Desforgnes* polgár maradott ott
 helyette. — Ugy hallatik, hogy a' közönséges bé-
 kefféig egy Angliai flotta fogna a' Texeli kikö-
 tő helyben maradni; de hogy szabadosabban
 fogna a' kereskedés folytatódni, mint ennekelöt-
 te való esztendőben. — Azonban egynéhány
 ágyús hajók, falupok, kutterek, és két 36 ágy-
 gyus fregatok fognak a' *Havre de Gracii*, és
Dünkerkai kikötő helyekből oda menni, 's mago-
 kat a' *Castagnier* Admiralis escadrejével öfzve
 tsatolni. — A' *Süderzéből* (az az, a' Német ten-
 gernek Hollandia közt lévő, 15 mélföld hosszásá-
 gú, és 10 mélföld szélességű nagy öbléből) mind
 ki takarodtak már az Anglus hajók, holott ezen
 expeditiónak alkalmatosságával 155 hajókat rab-
 lották el a' Belgáknak. — Azon 3 millió forin-
 hoz, a' melly a' Texeli flottának felállítatására
 a' két Kamara meg egyezeséből rendeltetett va-
 la, ismét 2 milliót kívánt az első Kamara, de
 arra tellyességgel nem akart a' 2-ik Kamara ál-
 lani. — A' *Nassau* nevezetű 64 ágyús Anglus ha-
 jó a' Texeli kikötő hely előtt ugyan el süllyedt,
 hanem a' rajta volt emberek meg menekedtek a'
 haláltól.

Azon közönséges befzédjében, mellyet a'
 törvényhozó Kamaráknak Előülője a' Yorki Kir.
 herczeg Capitulatiója ki hirdetésének alkalmat-
 osságával, a' N. Képviselek gyűllésében mondott,
 a' többek közt illy ki sejezésekkel élt: „Nemze-
 ti Képviselek! Nékem vagyon egy olly történet-
 nek ki hirdetésére szerentsém, mellyhez hason-
 lót Hazánk historiajának könyveiben épen nem
 találunk, és a' mellyre még a' mi leg későbbi
 maradékink is bámulással fognak vissza tekinte-
 ni. — Egy Generalis, a' ki eleinte háromszorta

Jobb hadi erővel igyekezett bennünket meg-
 atni, végtére maga kért a' szabadonnan le-
 el mehetésre engedelmet. Néhány napok-
 fogva magok az elementumok is kedveztek
 minékünk, 's igen sok károkat okoztak ellensé-
 geinknek, egynéhány hajóik, a' mellyeken lovas
 katonaság volt, el süllyedtek. — Most már a' ha-
 lálzat is szabadon foly, minden arra tétetődött
 árestálás le vétetődött arról s. a. t.

Azok ellen a' Belgák ellen, a' kik az An-
 glo-Ruillzus seregeknek északi Hollandiában va-
 ló lételek alatt az Orániai herczegi Ház eránt
 való indulatjokat nemtsak szóval, hanem tsele-
 kedeteik által is ki nyilatkoztattak, és sokan ha-
 zájokat is el hagyták, igen kemény törvényt ho-
 zatott a' két Kamara által a' Hágai Directorium.
 E' mellett azt végzette, hogy minden municipa-
 litások, az az, polgári Előjárók, jegyezzék fel
 nevenként azokat az idegen nemzetbelieket, a'
 kiknek e' folyó esztendőben passeportot, az az,
 szabados utazásra való leveleket adtanak, azok-
 nak korokat, rangjokat, és azon helyeket is, a'
 hová mentenek, szorossan fel jegyezzén.

A' Yorki herczeg November 1-ső napján in-
 dult el a' Texeli kikötő helyből Anglia felé; a'
 Helderi fél szigetben 1500 darab ártilleriát vo-
 nó, és lovas katonaság alá való lovat adtak el,
 jobbadon a' Hágai Kormányfő vette meg azo-
 kat a' Respublika szomára, holott ujobban erős-
 sen verbuálnak.

Velenczéből így irnak November 4. ik napján: Tegnap előtt halálozott itten meg a' Cardinalis Gyülekezetnek a' Conclave alatt való Cerimoniariusza Monsign. *Dini. Mons. Caracciolo di Martina* Bécsbe utazott azon testamentumnak Császár Ö Felségéhez való vitelére, a' mellyet néhai *VI. Pius Sz. Pápa*, halála előtt kevés napokkal *Velencebe* készített, 's néki által adott. Egy valaki illyetén építasiumot irt ezen meg boldogult fő papnak:

Pius, in Sede — Magnus,
 Pius ex Sede — Major,
 Pius in Coelo — Maximus.

Egy tudós hazánkfia *T. T. Bánóczy János Fényes Litkei Plebánus Úr* pedig illyent:

Gallica Gens rapuit *Peregrinum*, Te Pie Sexte!
 Et simul exuvias possidet Illa Tvas.
 Quam bene prædictum: *Peregrinus* Papa fuisti,
 Ast satis! in Coelis non *Peregrinus* eris.

Naffeli Generalis parantsolatjából, ismét sár-ga kezkenöt kell a' Római Statusokban lakó Zsidóknak füvegeiken viselni, mint viseltek a' revolutió előtt is, a' melly jel által a' több nemzetbeliektől meg szoktak különböztetni. — Azok, a' kik valamelly örökséget vettének magoknak a' democratica kórmányozás alatt; kötelesek azokat, pénzek vissza térítése nélkül is vissza adni. Azok, a' kik nagy indulattal viseltették a' Francziákhoz, lassan lassan ki kéreftettek, 's ki küldettettek a' Római Statusokból. — Ezek közzől valók azok a' Capitoliumi 5 Notariusok, a' kik néhai *VI. Pius* Pápa dethronizálásában nagy buzgoságot mutatták.

Török Birodalom.

A' Batava Respublikának eddig Fényes Portánál vólt követje Baró *Deden*, a' Szultan világos parantsolatjából, *Konstántzínápolyt* el hagyni kánteleniteteit, a' honnan két Titoknokjával, egy *Teslar* nevű Franczia polgárral, és egy *Friberth* nevű Némettel, October 10-ikén hazája felé el is indúlt.

Az ott vólt Spanyol követ *Don Joseph Boü-Égny* is hasonló értelmű parantsolatot vett October 1-ső napján a' Szultántól, melly szerént néki is el kellett onnan 14 nap múlva távozni.

A' *Konstántzínápolyban* lakó Örmények egy Fermánt nyertek mely által nékiek Galatakülső városban templomot építeni meg engedtetett, a' mint-hogy hozzá is fogták már az építéséhez. *Konstántzínápolyhoz* nem messze, egy *Hiais-Kioi* nevű városban, a' mellyben tsupán Zsidók laktak, October 1-ső napján 700 ház égett el. Ezen szerentsétlen lakosoknak igen sok segedelmet adott a' *Szultan*.

A' közép tengerben lévő Orosz hadakozó hajók közzül, egynéhány vissza ment a' *Konstántzínápolyi* Canalson keresztül *Krimiába*; egyik közzülök fel akadt a' tengerben lévő homok tornyon, hanem nagy ügyvel bájjal csak ugyan meg szabadítatott. Ellenben ismét 4 hadakozó hajók mentek *Krimiából* a' közép tengerbe.

Tepe Dellen' Aly Bassa, a' ki az Ex-Velett, czei Respublikának néhány örökségeit, ugymin *Prevesát*, *Bonizzát* s. a. t. őrizet alatt tartya, az említett Ex-Respublikához tartozott szigeteket el akartatsábitani, 's maga birodalma alá hajtá; azon okból 12 spiont küldött a' *Gefaloniai*

szigetbe, a' kiket a' *Corzyrae* szigetben lévő Orosz katonák el fogván, hajóiknak árboczfaira, egymás után mind fel agatták. — A' Konftancziánápolyban lévő Orosz követnek, *Tamara* Generalisnak, kivansága szerént, most már egy Fermánt küldött a' Fenyés Porta a' nevezett Basának, azon rendelés mellett, hogy ő mingyárt haggya óda *Prevezát* és *Bonizzát*, 's tellyességgel ne avatkozzák az Ex-Velencezi szigeteknek jövőendőbeli sorsokban, a' mellyek eránt már a' Petersburgi udvarral végbe ment az egyesség.

Elegyes Dolgok.

Az Ex-Cisalpina Respublikának nevezetes tagjai, *Serbelloni*, és *Sopransi* igen szegény figurát mutatnak most Parisban, mind a' kettőt szívesen fogadta *Bonaparte* fő vezér tiszteletére lett menetelékkor, hanem semmi reménységet nem nyujtott nékik előbbi republikanusz dítőstégeknek visza nyerhetéséhez — A' Fels. Orosz Császár *Dorpatban* fog a' *Curlandiai* és *Lieflandi* tanuló ifjuságnak kedveért, egy Univerzitást fel állítani, a' mellyben 16. Professzor fog lenni, 's egynek egynek 1500 rubel fizettetni elzindónként. Most veszi a' Helvécziai Directorium magát, észre hogy állandó armadianélkül lehetetlen azon Respublika maftól való nem függését sérthetetlenül fenn tartani.]

A Würtembergi helységekkel igen keményen bánnak a' Franeziák azon okból, hogy az uralkodó herczeg, kötelessége szerént egynéhány eze főből álló sereget küldött a' Cs. K. armadiá segitlégére.

D. D. S.